

EL TEATRE CATALÀ

A. JOARIZTI

Any I ■ Núm. 41
7 Desembre 1912

EMILIA BARÓ en *Epitalami*

Fot. Audouard

20 cènts.

Primer folletí de 32 pàgines de SENYORA AVIA VOL MARIT, de J. Pous i Pagés

EL TEATRE CATALÀ

— REVISTA SETMANAL ILUSTRADA —

: EXTENSA INFORMACIÓ GRÀFICA I LITERARIA DE L'ACTUALITAT TEATRAL CATALANA :
TEATRE CASTELLÀ : TEATRE EXTRANJER

20 PÀGINES DE TEXT

DE LES PRIMERES FIRMES DE CATALUNYA

32 PÀGINES DE FOLLETÍ

DE LES OBRES TEATRALS DE MÉS ÈXIT

— PRESENTACIÓ ESPLÈNDIDA —

PAPER COUXÉ :: NOMBROSOS GRAVATS :: TIRATGE EXCELENT

EL TEATRE CATALÀ es la millor revista que a Catalunya s'ha publicat dintre'l seu caràcter i condicions econòmiques

SURT ELS DISSABTES

Número corrent: 20 cèntims - Número atrassat: 40 - Atrassat sense folletins: 25

Suscripció: Espanya, 3 pessetes trimestre - Extranjer, 9 francs semestre

Administració: PORTA-FERRIÇA, 17, LLIBRERÍA ■ BARCELONA

EL TEATRE CATALÀ

ANY I

BARCELONA : 7 DECEMBRE 1912

NÚM. 41

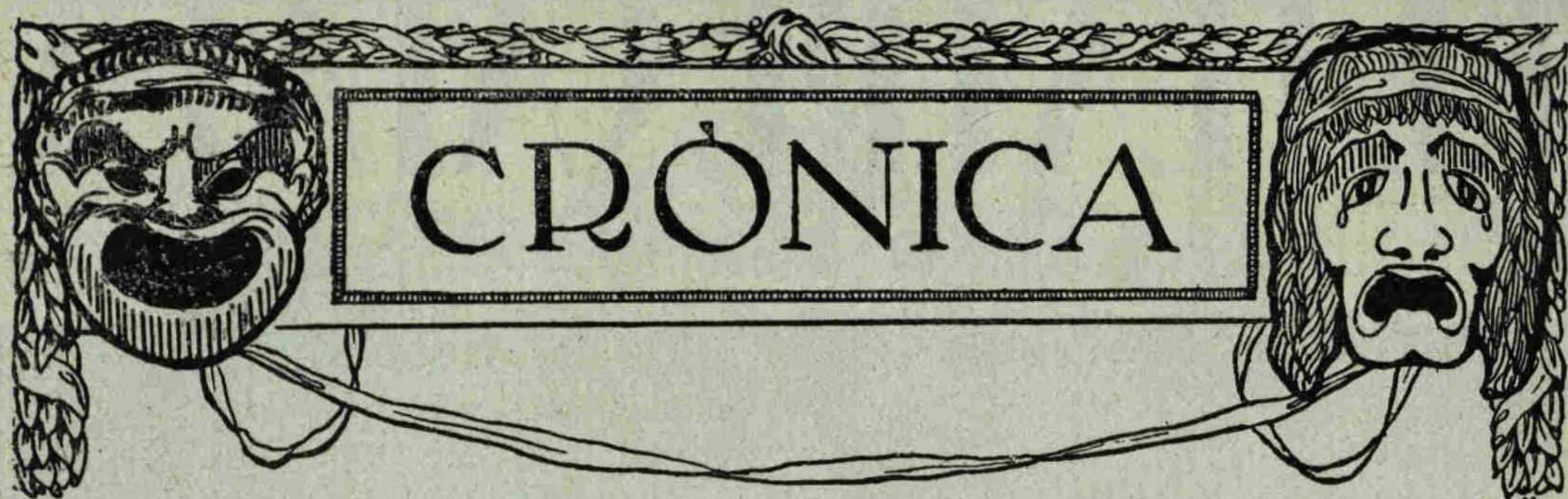
CANÇÓ DE LA MAINADERA DE "EPITALAMI"

*Dorm clotadet en ma falda,
dorm, infantó.*

*La mar breçola la barca,
la barca breçola l'hom,
l'oratge breça les branques,
les branques els seus fruits d'or.*

*Mos braços són com les branques,
mos cants com l'oratge són,
i ma falda es com la barca
que't breça dintre son clot.*

*Dorm acotxat en ma falda,
dorm, infantó...*

QUAN una obra d'un novell autor resplendeix en el firmament de la literatura, se desperta un rezel en l'ànim de tots els afectats a les belles lletres.

Pot esser que aqueixa resplendor enlluernadora sigui tant ràpida i efímera com l'explosió d'un d'aqueixos aeròlits que poblen els espais, o be que'ns anunciï l'aparició d'un nou astre.

En el primer cas devem recullir piadosos, la llum que havem pogut recullir d'un geni que no més ha fet que anunciar-se i esfumar-se tot seguit; en el segon, be cal que entonem himnes joiosos per la ventura que'ns han concedit els deus amb un dels seus dons divins.

L'Ambrosi Carrión, l'amic entranyable — no'ns amaguem de dir-ho — el company lleial que dona solidesa a la nostra obra amb el triomf del seu *Epitalami*, s'ha guanyat la consideració d'home definitiu en la literatura dramàtica de la nostra patria.

S'ha guanyat aquest títol després de diferents proves i d'un examen rigurós. Si l'Sfinx llegendari li hagués proposat la solució de tres enigmes pera deixar-li el pas lliure, si pera assolir la corona d'hèroe se li haguessin exigit tres proves de valor, l'Ambrosi Carrión hauria obtingut una cosa i l'altra.

Tribut al mar, El fill de Crist, Epitalami: tres obres, tres triomfs.

El nostre teatre compta, doncs, amb un reforç extraordinari, a l'ensem que la poesia catalana torna a adquirir el vigor i la potencia que li mancava des de molt temps per culpa dels esllanguiments decadentistes de la darrera trista generació poètica de Catalunya.

Però, además de lo que significa el triomf personal d'en Carrión, i lo molt de bo que ve a aportar a la nostra literatura nacional, devem senyalar, además, un fet extraordinari, la transcendencia del qual posem per damunt de tota ponderació.

En Carrión ha fet vibrar en les seves obres la Tragedia, no com a reminiscencia ni com a espectre, sinó viva i bategant, i aquest fet ens alegra, perquè ve a incorporar definitivament en la nostra escena la grandesa pomposa i viril d'aqueixa selecció de la literatura.

La Tragedia marca amb trets robustos i perfectes, amb armonia de linies i policromia de colors, trencada a voltes per la fantasia desbocada del poeta, tot el valor d'una dramaturgia, a l'ensem que senyala un període en l'història literaria d'un poble.

Un teatre sense Tragedia, es a dir, sense epopeia, no mereix encara la consideració de perfecte, sinó tant sols la de cosa embrionaria o incompatible encara amb les grandeses del pensament.

Per centuries que passin no s'apagarà l'esplendorosa llum encesa pels genis d'Esquil i Sòfocles, allà en la bella Helada, i la figura colossal den Shakespeare ocuparà, ella sola, la gran part de l'espai destinat en l'Olimp als coronats per la gloria.

El torrent desbordat del pensament, la cavalcada desenfrenada de les idees, la lluiçor de les imatges, donant ales als sublims atreviments, a les apocalíptiques imprecacions, agegantant i sublimant els grans dolors i les grans joies, les supremes passions i els bells i heroics gestes, formen la Tragedia.

Un poble hi pot veure la seva epopeia i dur-la a l'immortalitat.

Totes les exquisideses del gust estètic més refinat poden paladejar-se en la Tragedia, i tots els nostres entusiasmes i fervors, somnis i deliris, poden veure-s'hi reflexats, però enlairats i divinitzats, cantats per un poeta.

Pocs intents s'han fet per dur la Tragedia al Teatre Català, però val a dir que han estat notables i dignes d'esser escrits en plana d'or en el llibre de la nostra història patria.

En Víctor Balaguer, amb tota la seva producció tràgica, potser defectuosa i poc consistent, però indigna del menyspreu i desconsideració amb que se l'estudia i admira, assentà els primers carreus per la cimentació d'aqueix genre dramàtic.

En Guimerà, ell tot sol, afermà la potència i vigor de la Tragedia, donant-nos aqueixes estupendes creacions tràgiques que, sense donar-se de menys de colzejar-se amb les immortals produccions shakes-

pearianes, per elles soles haurien creat el Teatre Català, encara que res més s'hi hagués escrit, i consolidat una immarcible reputació poètica, encara que'l geni de don Angel hagués brillat l'únic entre una immensitat de tenebres.

Fòra d'aquesta labor gegantina, vibrant, super-humana, res s'havia fet per la Tragedia en el nostre teatre, fins que l'Ambrosi Carrión ens alegra amb nous sons i ens enardeix amb nous entusiasmes. Benvingut siga, doncs, el nou poeta a la nostra escena.

Un amic nostre, l'excelent crític teatral d'aquesta Revista, que abscondeix el seu nom prestigiós amb el pseudònim de *V. Her*, anuncia l'aparició triomfal de Carrión com a tràgic perfecte, i fa notar la coincidència de que'l poeta ha guanyat sense discussió, amb ses tres obres conegudes, els premis de *Patria*, *Fe* i *Amor*, es a dir, la trinitat dels nostres afectes, dels nostres fervors, de les nostres il·lusions.

Per molts anys!

X.

MÚSICA

EN EL TEATRE DEL LICEU

"LA WALKYRIA"

L'execució francament deplorable que ha tingut enguany la colossal obra wagneriana en el nostre Gran Teatre, ha estat aquests darrers dies el tema obligat de tots els cercles musicals, i es encara avui objecte de duríssimes censures per part dels filarmònics barcelonins.

Llargament ha parlat la premsa diària d'aquest sorollós fracàs, i fins descomptant les normes de passió o favoritisme amb que solen judicar les obres els aficionats a un determinat genre musical, tothom ha coincidit en calificar de desgraciadíssima l'execució de *La Walkyria* d'enguany. Aquest fracàs, que s'ha declarat sense reserves i no ha estat possible atenuar-lo, hauria alcançat encara majors proporcions a no esser les extraordinàries facul-

tats de la senyora Kaftal. Aquesta gran artista, que posà al servei de l'interpretació de «Brünnhilda» tot el seu talent, totes les excel·lències del seu art, admirable i superior, fou la única interpretadora feliç de l'obra wagneriana.

En quant als demés artistes, i, sobre tot, al mestre Falconi, que conduí l'execució de *La Walkyria* amb un impudor musical realment intolerable, estimem justificades les censures de que'ls ha fet objecte el públic barceloní, i desgraciadament havem de sumar-hi les nostres.

Durs han estat els comentaris i ostensible el disgust regnant tant entre'ls professionals com entre'ls *amateurs*, però no hi havia dret a oferir-nos una *Walkyria* com la que aquesta temporada s'ha interpretat en el Liceu amb tant poquíssima fortuna.

El tenor Rousselière, fred, desencaixat, fòra de caràcter i mancat completament de matisos; el baix senyor Rossato, que, tant pel vo-

lum de la seva veu com per les seves condicions artístiques, no pot encarnar mai amb relativa propietat un personatge com «Wotan»; el senyor Giralt, que, no obstant i haver cantat amb certa discreció la part de «Hunding», no estigué a l'alsaria del seu prestigi; les senyores Pucci i Alasia; les walkyries, la presència lamentable de l'obra, tot, en fi, pot comptar-se dins d'aquest fracàs, que de molts anys no s'havia registrat en el teatre del Liceu.

Ens dol en l'ànima consignar fets d'aquesta naturalesa, que tant renyits estan amb els prestigis i la cultura musical del públic liceístic, però diguem que aquest mereixia ésser bon xic més ben tractat, i sobre tot per aquestes grans manifestacions artístiques, [recomanant més bon tacte a l'empresa Volpini i Companyia, que es, en definitiva, la que té, en el fracàs d'execució de *La Walkyria*, major part de responsabilitats.

* * *

QUATRE paraules sobre *La Traviata*. Com en *Un ballo in maschera*, l'atenció del públic se fixà únicament en la labor afiligranada de l'Stracciari. Fou un triomf personalíssim del gran baríton la representació d'aquesta obra. Singularment en la romança del segon acte, ont hi feu gala d'una dicció impecable, riquíssima de matisos, demostrant alhora ésser un actor sobri i conciençós, provocà en el públic moments del més delirant entusiasme.

Tot lo demás no interessà; podríem dir que la labor dels demás artistes passà quasi desapercebuda, puix ni la senyora Agostinelli,

a pesar de les seves facultats, conseguí en *La Traviata* donar expressió i colorit al seu personatge, que interpretà d'una manera grisa i sense relleu.

J. DURAN VILA

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

EL diumenge a la tarda, amb gran èxit, tingué lloc el concert extraordinari organitzat per l'Orfeó Català, repetint el programa donat dies enrera amb motiu del *Terç Congrés Nacional de Música Sagrada*.

Les obres, totes de caràcter popular, que integraven la primera part foren cantades amb l'afinació i el colorit a què'ns tenen acostumats.

Ocupava tota la segona part el motet de J. Sebastià Bach titulat *Canteu al Senyor un càntic nou*, obra d'una factura magistral en la qual hi predominen combinacions de gran valor contrapuntístic. Fou admirablement interpretada baix la batuta de l'intel·ligent i incansable mestre Lluís Millet.

El distingit públic que hi era congregat la seguí amb moltíssim interès, tributant, a cada instant, grans ovacions a l'obra i als seus interpretadors.

Foren també molt aplaudides varies composicions que formaven la tercera part.

Es d'elogiar l'exquisida labor de l'Orfeó Català puntal i honra de la música de Catalunya.

EL TEATRE CATALÀ, a l'inaugurar la seva secció musical els envia la més sincera felicitació.

MOZART

CANÇÓ DE BREÇOL

CANT

PIANO

Andante.

Que s'a - dor - mi l'in - fan - to

Com. s'es dor-mit l'au - ce -

-lló

i la ro - sa i'l ge - sa - mi

que re - po - sen al jar - di.

Els ulls dol - gos dels es - tels

te con - tem - plen des-de'ls cels.

Can - ta cè - fir son a - mor

Dorm, dorm, àn - gel de mon cor

Ah,

dorm!

dorm!

Que s'adormi l'infantó
com s'es dormit l'aucelló,
i la rosa i'l gessamí
que reposen al jardí.
Els ulls dolços dels estels
te contemplen des dels cels.
Canta, zèfir, son amor.
Dorm, dorm, àngel de mon cor.
Ah, dorm, dorm!

Dorm, infant, que al despertar
joguines podras per triar,
que te les durà la nit
quan te sàpiga adormit.
Els àngels t'estan vetllant
de l'infinit rutilant,
preparant-te somnis d'or.
Dorm, dorm, àngel de mon cor.
Ah, dorm, dorm!

Quan desperti l'infantó
el mon riurà de dolçó.
I la mare'l vestirà
amb un vestit de blau clà
blau cel, brodat finament
amb raigs de lluna d'argent
i de sol de color d'or.
Dorm, dorm, àngel de mon cor.
Ah, dorm, dorm!

TEATRE EXTRANGER

PARÍS

Opera. — L'excelent Marvini, après d'una absència de dugues setmanes, empleades en complir un període d'instrucció militar, ha entrat novament en aquest coliseu cantant «El vell hebreu», de *Samson i Dalila*.

Curt es, veritablement, el seu treball, mes aquest valió artista l'ha cantat d'una manera tant seguríssima i clara, que ha fet valer molt la música del mestre Saint-Saëns. Hi ha obtingut un colosal èxit.

Comédie-Française. — Continúen encara omplint les butaques i llunetes les representacions de *L'écran brisé* i *Blanchette*.

En aquests moments, durant la discussió del presupost per les Belles Arts, les qüestions d'ordre administratiu són superiors a les altres.

Deixaran un lloc honorable als clàssics, en els programes de la Comédie Française? Aixís ho esperem.

Odéon. — *Vieil Heidelberg* fou estrenat en el teatre Antonia en Janer de 1906. Al mes d'Octubre d'aquell mateix any, data en que's presentà a l'Odéon, havia assolit la 72 representacions.

Dels artistes que contribuïren en aquesta estrena, tres formen part de la companyia actual, o siguin Mrs. Chelles i Mauprè junt amb Mlle. Silvie, conservant encara els seus papers de «Dr. Jüttner», «Charles-Enric» i «Caterina».

Està adquirint cada dia nous èxits l'hermosa obra.

— Els ballets de les *sylpes*, en *Faust*, seran executats per la cèlebre i original artista Miss Loïe Fuller, vinguda exprofés a París.

Comédie Royale. — *Les Phares Soubigou* i *La peau de l'ours*, de Mr. Tristan Bernard, han estat els èxits més grans de la temporada.

Interessantíssimes han estat al públic les obres esmentades, les quals han estat fortament ovacionades. Els seus arguments són d'una materia absolutament simple, d'una claretat extraordinària, i per consegüent mes complicades que no'n tenen l'aire.

Foren admirablement jugades, essent-ne sos principals interpretadors Mlle. Thomassin i Mrs. Ville i Prad.

Dozule, un acte, de Mr. Picard, es una obra discreta, la qual fou rebuda amb fort entusiasme pel públic parisenc.

NOTICIARI D'ITALIA

Roma. — El jurat nomenat pel municipi de Roma ha donat ja'l seu fallo referent al concurs nacional pera premiar dugues òperes en un acte i representar-les durant la temporada lírica 1912 i 1913 al Constanzi.

Les obres guanyadores son, *Arabesca*, del mestre Monleone, i *Uguale Fortuna*, llibre i música del mestre Vincenzo Tommasini.

Tots dos autors són ja coneguts a Italia pels seus treballs simfònics i pels seus escrits sobre cultura musical.

El mestre Vitale, president del jurat, fa grans elogis d'aquestes obrès, i diu que de temps no s'havien presentat dos temperaments musicals, a Italia, de la volada d'aquests.

Les òperes en tres o més actes seran judicades mes tard, a fi de poder estudiar-les amb més deteniment i lograr una bona elecció.

Milano. — Dissabte passat tingué lloc l'estrena al teatre Lírico, de *Zingari*, òpera en dos actes del mestre Leoncavallo.

Després de l'èxit que obtingué aquesta obra a London, ara fa poc temps, l'expectació era grandíssima pera conèixer-la i jutjar-la dintre Italia.

El teatre's vegé pleníssim, figurant entre la concurrència els crítics més eminents d'Italia i les famílies més distingides de Milano.

L'obra fou rebuda pel públic, des de les primeres escenes, amb veritable complacència, i tots els artistes aplaudits a mida que avençava la representació, i ovacionats, junt amb l'autor, a l'acabar l'obra.

La música d'aquesta òpera es senzilla, de melodies fàcils i molt inspirades, recordant, potser massa, alguna de les obres del mateix autor i d'algun altre mestre.

Això, que agrada al gros públic, la crítica li censura durament, volent amb això regatejar-li l'èxit, que si be es cert fou gran, no ho fou per part dels intel·ligents com caldria pera esser un xic respectat davant del món musical.

No obstant, en general l'obra es ben digna d'esser coneguda, però no com una novitat, no, perquè està feta amb els motllos més corrents, però sí com obra que plau a les orelles, sense arribar mai a capficar amb tecnicismes que'l gros públic no capeix quasi-be mai.

Ha mort en aquesta ciutat el notabilíssim comediógraf E. A. Butti, autor de *Fiamme nell'ombra* i de la trilogia *Atei*, formada per les obres *Corsa al piacere*, *Lucifero* i *Tempesta*.

Además de moltíssimes obres dramàtiques, deixa algunes noveles, que han obtingut a Italia un èxit immens.

Ha mort pobre, i quan les companyies dramàtiques havien iniciat l'idea de dar algunes representacions a favor seu.

Idea tardana, a fe, perquè'ls sofriments i les necessitats de l'eminent escriptor eren de tothom sabudes, i no obstant, fins ara...

El seu testament es d'una extrema amargor; diu:

«Vull esser enterrat de pobre i en un cementiri de montanya. Damunt ma fossa una grossa pedra, sense la mes petita inscripció. Cap acompanyament, cap discurs, cap flor! Silenci, perquè la meva vida fou de dolor. Prego a Deu que la meva mort sigui de pau!»

Repòs etern pera ell!

R. VILARÓ I GUILLEMÍ

Una de les lleugereses més freqüents en els escriptors, i de les quals ben pocs logren lliurar-se'n, es la de comunicar, explicar i esplanar, en qualsevol ocasió i a qualsevol individu, les idees que en el moment de la conversa abrusen el llur cervell.

Es una lleugeresa en moltes ocasions perdonable, en bastantes molesta, en quasi cap profitosa i en algunes de deplorables conseqüències.

Quan un pensament bull per entre'ls sentiments d'un artista, aquest no viu per altra cosa que per arrodonir-lo, ampliar-lo, donar-li expressió i relleu, pera arrencar-lo de lo abstracte i fer-li viure una vida digna i ufanosa. Tot el seu esser se mou entorn d'aquella idea en embrió; en totes les coses hi troba una més o menys relativa afinitat, i per això, per poc que se li dongui motiu, esbrava el tresor de les llurs meditacions, i ho fa parlant amb entusiasme, amb emoció, com si en el calor de la conversa se li revelessin lluminoses fites, que haurien romas obscures en el silenci.

Cal que us trobeu en uns Jocs Florals, per exemple, en un banquet, en una reunió qualsevulga ont s'hi trobin un, dos escriptors no més. Serà per molt que iniciada l'amistat no sapigueu ja quina tasca els absorbeix. Escolteu-los tant sols; amb la major desaprensió, amb el més inusitat menyspreu del propi valer, us faran mercè de l'essència dels seus pensaments, de lo que'ls haurà costat les més doloroses hores de febre i d'abstracció. En un moment, pel petit goig d'heure la vostra admirativa atenció, fiaran al vostre albir el fruit d'intermenables nits d'ensomni.

Cap consideració es prou convincent pera aturar aquesta perillosa prodigalitat de lo inèdit.

Quan no per egoisme, deuria callar-se

pera conservar intacta la virtualitat de la idea. El judici d'altri no enrobustirà mai els entusiasmes que deuen col·laborar en tota creació, i en canvi sovint els afebleixen, els refreden. Indicar una abstracció incolora, mancada de la lluminositat de la forma, sigui per un ignorant o be un entès, serà sempre una aberració, un perjudici pera la idea judicada.

Ademés, si no fos necessari guardar-se de la influencia sub-conscient que pot exercir tota conversa sobre'l qui l'escolta, es necessari guardar-se dels que puguin escoltar-la amb fins baixament bandolerescs.

I certament que'ls que de tals fins se valen pera produir no són essers ficticis, fills de l'endiablada fantasia d'algun poeta despitat, sinó que viuen la vida dels nostres dies. No porten escrita en el visatge, ni en el vestir s'hi revela, la llur condició bandoleresca. La seva acció, exercida per l'abús d'una cànvida confiança, no es penada, i, pel contrari, les víctimes, en el decurs del temps, apareixen com a culpables.

La mesura del talent o de l'estultícia no donen la de la desaprensió, ni es menys de doldre la substracció per venir de qui ja ha estat consagrat per la gloria, com de qui's revolca en el llot de les més baixes combinacions pera assolir la popularitat.

Les inquietuts, les frisanques, els neguits que se sofreixen en la gestació d'una obra, si no les justifiquen, expliquen les impaciençies dels autors en donar-ne a conèixer el fons sense reserves, i sovint els fragments que ja han pres forma... El llur esperit se conforta, se nodreix i pren alè de la més estúpida admiració.

Res hi ha a fer, per això. Cap obra, per gran que siga, arribarà verge al públic. Les més fermes voluntats seran rendides per la humana feblesa, de la qual no està exempt qui acaba de parlar-vos, amargament experimentat.

PUCK

La mainadera, Sra. Baró.—Pera'l nuui... una daga robada
Fot. Audouard

Decoració d'«Epitalam»

Marxant jove, Sr. Bardem.—Oh, la divina fembra, covejable!

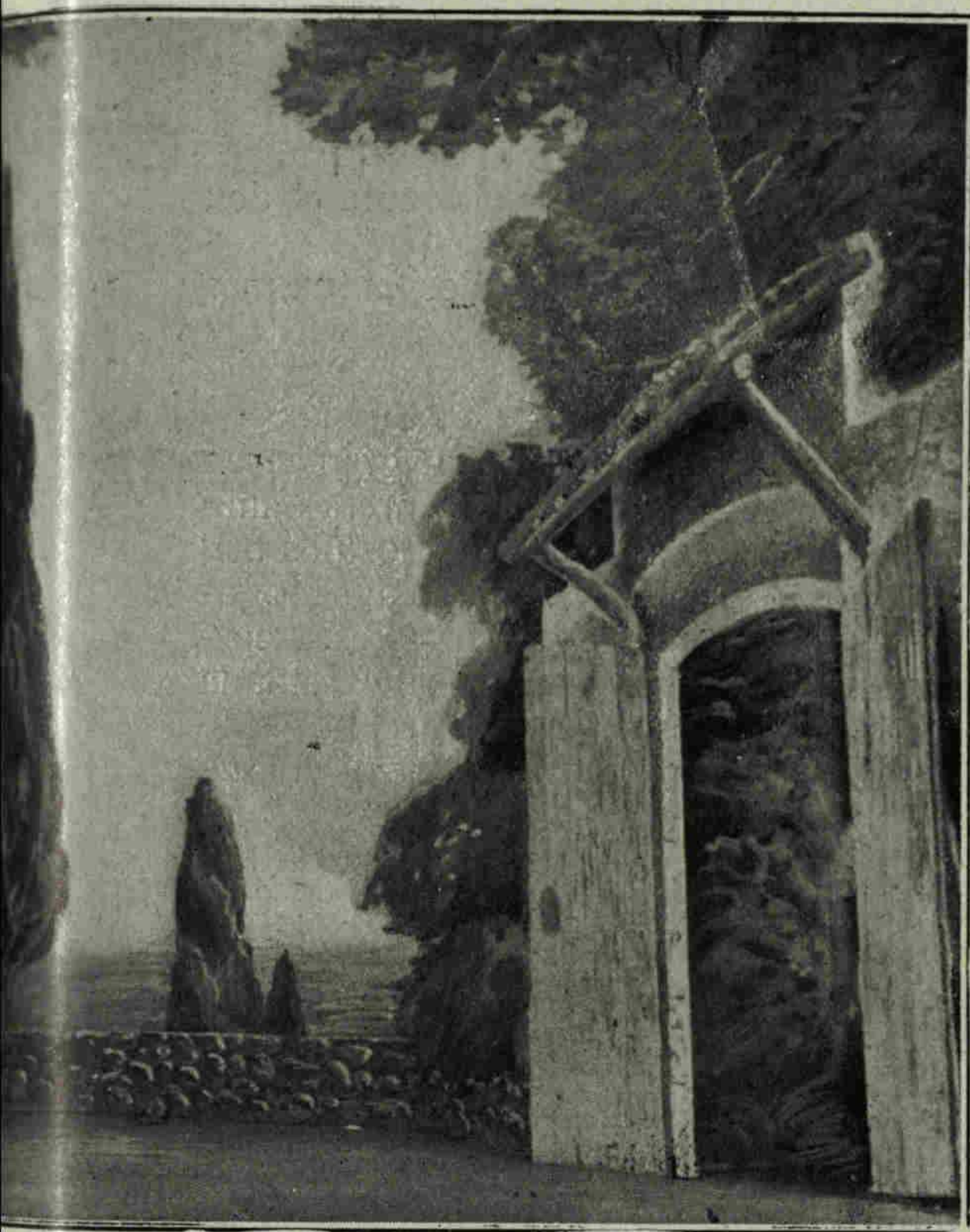

El pastor, Sr. Daroqui.—Digues, mainadera, qué fas aci arraulida?

“EPITALAM” TRAGEDIA DE L'AMOR ESCELA

El nuvi, Sr. Piera.—
Fots. EL TEATRE

Montada per en J. Rocarol

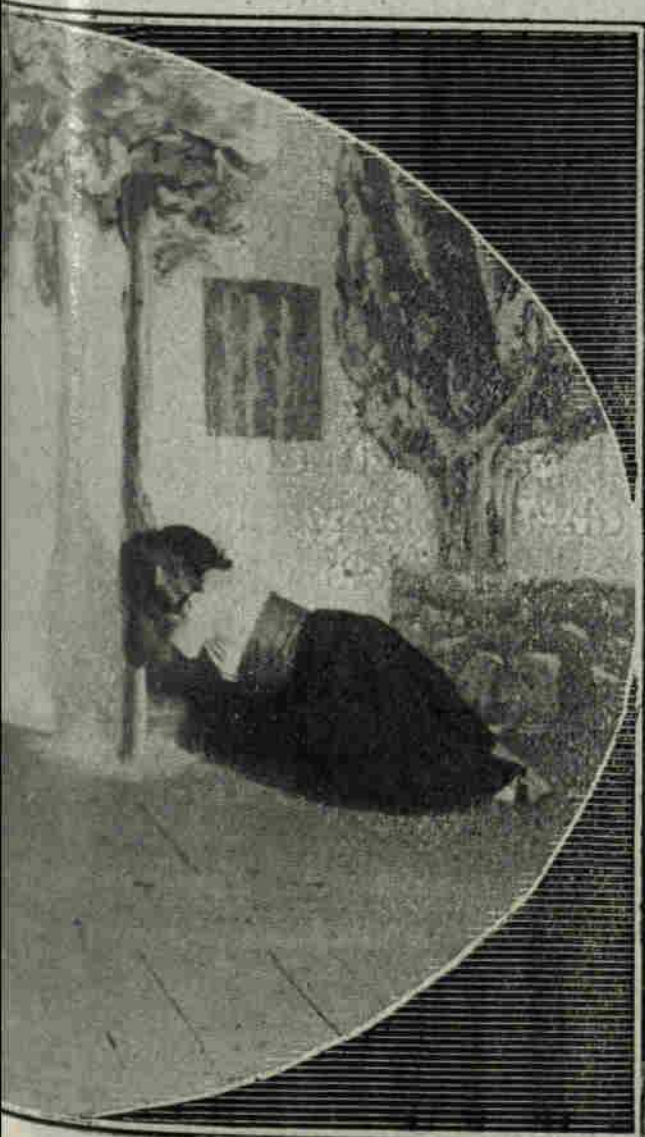
La mainadera. — Ja soc venjada!

Fot. Audouard

LAMI''
BROSI CARRIÓN
TIPUS

La mainadera. — El meu present de noces!...

blanca i pàlida núvia...
ALA, per Rozas

La mainadera. — Heus-lo aci, vell pastor.

LA FLAUTA DE PAN

(CONTINUACIÓ)

» Des d'allavors, Syringa va esser incessantment perseguida. A son pas els arbres sospiraven; a l'emmirallarse, l'aigüa expressava una tendra queixa; no gosà més mirar sa carn nua, car uns ulls amagats al mateix temps la miraven. Malgrat son temor a les tenebres, sols se banyava en el secret de les nits.

» Com per la Tardor les daines, Syringa restà confosa al comprendre que un deu s'havia enamorat d'ella. Era, potser, Febus, rei de la lum, o el gran Zeus, parformat d'ambrosia? Ajaguda en la molça de la selva o en les herbes oloroses, somniava la blava carn del firmament i els núvols del fill de Saturn. No sabia si era temor o desitg lo que l'extremia; li semblava que hauria volgut cridar a Eros, però no gosava, son alè s'afeblia. Sentia prop de son cos el deu invisible que palpitava per l'etern himeneu, finaliatat dels essers. A voltes acostant-la a un pit, un braç dolçament l'abraçava. Ella creia veure algú, però sols veia un raig furtiu, un animal que fuig, o, al cel, el vol d'un aucell negre. Un jorn que arranjavasos cabells amb herbetes i flors d'iris, mirant sa testa d'or en una font, vagament somrigué a sa flexible gracia, i els brancatges, a son entorn movent-se, amb una veu que semblava el murmur de les aigües, començaren a parlar:

» — Oh nimfa, eixida del bell riu Ladon, es el deu Pan qui t'aima. Amb tu ell vol crear esser nous, com no n'hi ha d'altres a la terra; de tu naixeran animals quimèrics, homes-lleons i dònes-cignes; donaras als boscos i a les prades figures que mai hi han hagut i tu seras gloriosa entre les Immortals, car no hi ha res més hermós que esser la mare d'inconegudes formes.

» La nimfa poruga no ho entengué gaire; però trobà encisadora la veu tremolosa de les fulles. Dolçament digué:

» — Es que'l deu Pan no té figura, que parla sempre pels arbres, els ecos i les aigües?

» Els brancatges respongueren:

» — El deu Pan té moltes figures, car es el rei de totes les besties i de tots els sàtirs que viuen entre'ls arbres... que són fets a son imatge!

» Però la nimfa dels ulls clars tampoc no comprenia, i afegí:

» — Y pera què tantes figures, si no poden deixar-se veure?

» Y dient això, el brancatge rigué:

» — Nimfa ignocenta, vols veure el deu Pan?

» Ella tremolà, però la curiositat fou més potent que'l temor:

» — Sí.

» — Guaita!

» Vegé un reflexe, després un gran cervo de deu banyes; tirava el cap enrera i amb son peu forcat batia l'herba. Sos ulls brillaven com la roja estrella d'Ares; sa fogositat aixecava ses costelles nervoses. Acostant-se a la nimfa, apoià en sa espatlla la boca tebia, i ella sentí que aquest hoste de les selves tenia l'ardor d'Eros; volgué fugir; l'ample tronc d'un roure va aturar-la. La poderosa bestia acariciava sos pits blancs i ses espatlles, sols comparables a les de l'argentina Hebé. Tal com el brau ferotge, en la ribera fenicia, juntava son alè al de la pàlida Europa.

» Syringa feu un gran crit d'espant: el cervo, amb sos ulls lluminosos, l'ésguardà, aixecà més son cap banyut i desaparegué com un núvol.

» — Ja has vist una de les figures del deu Pan! — murmuraren els brancatges. — També pot tenir la forma humana.

» Syringa palpitava; com el foc en la llar, ella tenia l'esguard del cervo. Pel bé dels essers que en lo futur deuen néixer, la vida eterna l'excitava a son propi abandó. Desitjava veure Pan baix la forma humana, i baixet va dir-ho als brancatges.

» I en la blava ombra hi aparegué una cara d'home. Duia barba forçada i banyes damunt del front; el cos era cobert per un pèl groller; les cames eren de boc. I son esguard tenia la mateixa flama roja que hi havia als ulls del cervo:

» — Syringa, filla tremolosa de les aigües i les prades, ton destí serà dolç com el d'Éco, a qui vaig donar-li Lynx, i com el d'Æga, que concebí Egipan. Soc el gran deu del futur; mos descendents poblaran la terra quan els de Zeus, els de Posidon i els de Febus seran despreciats dels homes i amagats en llurs tristes morades... Nimfa de les belles trenes, vina; damunt l'espessa molça serem ditxosos... Ens unirem i la selva devindrà més misteriosa.

» I Syringa apartà aquell cos pelut, de testa banyuda. Mogué sos peus lleugers i volgué fugir envers el riu de les clares aigües; però el deu li barrà el pas; i ella, aixecant les mans al cel, pregà:

» — Zeus, oh pare, molt gran i molt glo-

riós, que regnes des de la cima de l'Ida, i tu, Febus, que'ns portes la llum, i tu, Riu diví que'm donares la vida, tingueu pietat de mi i no'm deixeu caure en mans d'aquest deu brutal!

» — Ta pregaria es vana, Syringa, — digué'l deu Pan — car jo soc senyor de les nimfes nascudes de les aigües; es insensata, car refuses la ditxa...

» — Canvia de figura... — exclamà la nimfa — no puc veure ton pit pelut i tes cames de boc...

» — Amb aquesta figura vull esser pare; no n'hi ha cap de tant hermosa!...

» Syringa fugí vers les montanyes; saltava com una euga jove que encara no ha conegut el jou de l'home; Pan la seguia com el brau cavall semental, rei de les remades. Travessaren les pastures i els turons i les planes on viuen els homes que's mantenen de blat. I el sol se ponía i els arbres projectaven llargues ombres, quan tots dos retrobaren el Ladon.

» — Atura-t, Syringa, — cridà Pan; — si fuges estas perduda, car el decret d'Eros te amenaça; ni el Riu te protegirà; si fuges del destí, seras com una herba estèril!

» — Prefereixo esser una canya, abans d'esser la mare d'un sàtir...

» Digué..., i en el crepuscle el riu va mostrar-se tot vermell. A l'instant que anava a esser atrapada, Syringa's tirà a l'aigua. Pan allargà el braç i tocà la nimfa fugitiva. La mà sols agafava una flexible canya. »

* * *

L'aede callà; les donzelles, emocionades, guardaren silenci; llurs pits se movien lentament. Una llum violeta baixava entre'ls arbres; el riu brillava; les granotes cantaven amb melancolia:

Y Lycaon continuà:

« El gran deu Pan tallà la canya i en feu la flauta amorosa que en les belles nits, es tant dolç de sentir. Aixís es que la nimfa morta per no voler l'amor, ha pres la veu del mateix amor, i la flauta canta l'etern penediment de les donzelles que, com ella, moren estèrils. Car elles són moltes enmitg les mortes!... Cal amar, verges semblables a les Immortals, encara que l'amor sigui tant animal com diví; té peus de boc, els ulls dels astres, son cos es pelut, però sa acció es magnífica. Les que la despreciaran sols seran canyes queixoses...

» Diuen — continuà Lycaon — que en les nits hermoses, quan l'aire es tranquil i, com essers vivents, les riberes dormen, les verges que per Eros tenen la maturitat

ouen el plany de la flauta aprop dels gorcs, dels rius i dels estanys. Es la melancòlica Syringa, que les exorta a tenir pietat d'elles mateixes i a gustar la felicitat d'esser conquerides. »

* * *

I les donzelles escoltaren el riu. No més se sentia el suau moviment de les aigües, el soroll dels batracians i el de les fulles tremoloses. Però Agamedea, coronada de llum, girant sos hermosos ulls a l'aede amb veu emocionada digué:

— Sento la veu de Syringa...

Havia deixat caure son vel, i als raigs de la lluna mostrava sa fresca gorja. Ella sola sentia el plany de l'aguda flauta, i atentament l'escoltava.

Lycaon sentí la flauta terrible i dolça per la qual viuen y moren les generacions dels homes, la que feu partir els negres vaixells de la Acaia pera llibertar la filla de Leda dels troians, domadors de cavalls, i digué:

— Es la veu del deu, donzella encisadora! Tem resistir-la...

— No ho vull pas...

I deixant anar sa gran cabellera feta de llum i d'or s'aixecà, feliç d'esser sotmesa. Les companyes callaren, car compregueren les voluntats misterioses que, com del sacrifici d'un colom, no deixen parlar del d'una donzella.

L'aede pregava:

— Oh deu de les sagetes invisibles, que regnes ardentment a Tespis!, tu qu's m'has portat en aqueixes divines riberes, sigue'ns propici. A Samos, o a Creta, adornaré ton altar magnífic... però podria oferir-te una víctima més soperba que aquesta, una sacerdotessa més lluminosa i més perfecta pera celebrar tos gloriosos misteris?

La veu i la lira callaren i Lycaon s'emportà sa preciosa presa.

* * *

A l'ensem que darrera els sàlzers, en l'ombra embaumada on les falenes llueixen com estrelletes mortals, l'aede unia sa boca als inconeguts i joves llavis, el chor de les arcadianes cantava l'himne lleuger d'Afrodita, i damunt les aigües argentines del riu, en aquella atmósfera tant diàfana, que semblava que'l cel i les estrelles besessin la cima dels arbres, hi planava l'ànima deliciosa de l'Helada, que de l'amor sapigué fer-ne una virtut i de la bellesa una gloria.

PERE DE TERA I FANALS

Traductor

TEATRE CASTELLÀ

Romea. — *Las cosas de la vida*, comedia en dos actes, per Muñoz Seca i Pérez Fernández. — Sempre són dolentes les imitacions, i més quan se fan amb un fi premeditat, com es el que's proposen els autors d'aquesta comedia.

Una acció vella, desllorigada, que porten a terme unes figures desencanaixades, que no diuen més que xistos mansos, retorçats, o coses d'aquelles tant rebuscades que's necessita l'ajuda d'un diccionari enciclopèdic pera treure'n el sentit.

Això no vol dir que'l públic no hi sigués, car els comedians feren tot lo imaginable pera conseguir-ho.

Eldorado. — *Las murallas de Jericó*, comedia en quatre actes d'Alfred Sutro, traduïda al castellà per A. P. Maristany. — El senyor Maristany, que s'ha emprès la lloable tasca de donar-nos a conèixer el modern teatre anglès, ens ha ofert ara aquesta nova producció, correctament traduïda, i que ha obtingut un bon èxit.

Espiritualment es aquesta obra germana de les de Jones, car, com en les d'aquest autor, se tracta sempre de fustegar els mancaments i convencionalismes de la nostra època.

La lluita de l'home d'esperit obert i d'empresa, de l'home lleial, mes de condició humil, que logra entrar en l'alta societat anglesa, i al ser-hi topa amb tots ells, i fins amb la dona volguda, amb qui s'ha esposat, es lo que'ns exposa l'autor en aquesta comedia.

Però a la fi, aquella esposa ont l'autor sembla carregar-hi totes les tares de l'ambient que la volta, té de caure humiliada davant del marit, tal com les muralles de la ciutat cananea caigueren al sò de les trompetes levítiues.

L'obra, esplèndidament presentada, i cuidant en Villagómez fins el més petit detall en l'execució.

Cal esmentar en aquesta, especialment, la Teresa Molgosa i en Villagómez. Dels demés, en primer lloc, la senyora Alvarez Segura, i els senyors López Alonso, Rivero i Puigmoltó.

MARSYAS

Tívoli. — S'ha estrenat l'opereta en un acte, del mestre San José, *Travesuras del amor*. Tothom recordarà el nom d'aquest compositor madrileny que alguns anys enrera's disputava la direcció de la nostra Banda municipal amb el mestre Lamotte. Foren tals els apassionaments que aquella qüestió va provocar entre nosaltres, per les audàcies dels titulats defensors den San José, que l'anunci de l'es-

trena d'una obra d'aquest mestre encara reproduí alguna efervescència, i feu recordar els episodis més sortints d'aquella furienta campanya. Per això alguns admiradors del mestre Lamotte, el dia de l'estrena de *Travesuras del amor*, intentaven contrarrestar l'èxit que en tot cas l'obra hagués pogut tenir, amb una xiulada fenomenal.

No fou precís apel·lar a tals excessos. L'obra s'enfonsà pels seus propis defectes i com la major part de les sarsueles den San José, creiem que no donarà lloc a que s'erigeixi un monument al seu autor. Els amics den Lamotte devien abandonar el Tívoli completament satisfets. — D.

Apol. — Un cas d'adulteri, més o menys versemblable, ha servit al senyor Fola Igúrbide pera escriure un melodrama en cinc actes, d'aquells tant seus i tant originals. Ja's compendrà que aquesta originalitat consisteix en la manera despiadada com el senyor Fola produeix cadavres. No recordem els que cauen durant el curs dels cinc actes, però el dia de l'estrena varem sortir de l'Apol realment esborronats.

A pesar de tot, *Cristo contra Mahoma* conté situacions prou interessants pera espatarrar públics com el de l'Apolo, àvid d'emocions fortes.

I aixís succeí, i per això els aplaudiments no escassejaren, i el senyor Fola fou cridat a les taules.

Els artistes de la casa, sots la direcció den Rojas, tingueren el talent de sapiguer-se adaptar a l'extranya contextura dels personatges de *Cristo contra Mahoma*. — D.

MADRID

(Del nostre corresponçal especial)

El cronista, obligat a donar compte als estimats llegidors d'EL TEATRE CATALÀ de tot quant succeeix en aquest Madrid referent a teatres, aquesta setmana's veu obligat, per l'excés de noves i estrenes, a comentar-ho tot lleugerament, sense detenir-se en consideracions i crítiques detallades de tot lo que ha ocorregut.

Comencem per les estrenes.

Teatre Español. — *El anzuelo de Fenisa*, den Lope, refundida amb força discreció per en Cristóbal de Castro.

Comedia plena de travessura i enginy, que captiva per la forma exquisida dels seus versos.

L'interpretació, excelent per part de la senyoreta Arévalo i els senyors Borràs i Cabré. El deccrat, solament regular. El reste dels interpretadors, fluixos, incloent entre aquests a l'empresaria del teatre, la senyoreta Matilde Moreno, que no's pot despendre de l'eterna indiferència amb que interpreta totes les obres.

S'anuncien *La reina joven* i el *Don Álvaro*, per en Jaume Borràs, secundat per en Francisco Fuentes, que farà els papers dels dos germans.

Teatre Lara. — *El nido de la Paloma*, primera producció den José Ramos Martín, fill den Ramos Carrión, l'autor tantes vegades aplaudit.

Aquesta obra demostra en el seu autor grans condicions d'escriptor escènic, i per a quan logri dominar més la tècnica teatral fa concebir falaguères esperances.

Eslava. — *Los húsares del kaiser*, opereta arranjada pels inevitables Cadenas i Lleó. Aquesta obra es la mateixa que coneixíem amb els títols de *Doña Desdenes*, comedia den Linares Rivas, i *Maniobras de otoño*, opereta que no va agradar quan s'estrenà, fa temps.

Ara ha estat retocada, corregida i augmentada per l'autor de la lletra i pel de la música, i ha passat sense entusiasmar mercès als vistosos uniformes i presentació esplèndida. No obstant, es inferioríssima a altres operetes.

Cómico. — *El diablo en coche*. Vodevil líric estrenat per la Loreto i en Chicote, original dels senyors Larra, música dels mestres Calleja i Torregrosa. Va agradar, però no amb entusiasme.

Novedades. — *La Venus desnuda*, den Josep Romeo. Sarsuela escrita amb cert art per aquest jove autor, que ja en anteriors produccions ha demostrat talent. Va obtenir un èxit grandíol, i en la interpretació s'hi distingí molt, cantant i declamant, el nostre paísà el baríton Puiggròs, que fou aplaudidíssim.

Princesa. — *La noche del sábado*. La combatuda obra del genial mestre Benavente, no representada a Madrid des de la seva estrena l'any 1903, va rependre-s amb motiu de l'homenatge que tots els teatres de Madrid oferiren al seu autor, representant el passat dijous tots ells obres exclusivament seves. La presentació escènica fou verament regia, i el treball verament colossal, estupend, de la gran tràgica María Guerrero fou celebradíssim pel nombrós públic que omplia el teatre. En Mendoza i en Vilches foren també ovacionats.

Cervantes. — *Fortunato*, historia tragi-còmica, en tres quadres, de Serafí i Joaquim Alvarez Quintero.

Fou un èxit grandíol, tal com jo vaig preveure el dia que vaig assistir a la llegida, però fou un èxit guanyat a força de punys, a força

d'acerts teatrals, a força de mèrits literaris. No hi ha idea de la forma i en les condicions que'l *públic de les estrenes* acut a les dels celebrats autors. Una hostilitat sistemàtica, una atmósfera completament adversa's nota en el teatre ont estrenen els Quintero. Aquesta última batalla poden enorgullir-se d'haver-la guanyada a pesar de tots els que estaven convençuts de lo contrari. L'enemic va declarar-se vençut després d'haver intentat, inútilment i sense motiu, fer fracassar l'obra. Aquesta classe de públic es verament incorrecte, ineducat i, com deia amb ocasió de l'estrena de *Mundo mundillo*, solament procura buscar el moment de rebutjar les noves obres dels Quintero, seguint la seva norma del *perquè sí*. Les causes que provoquen aquesta hostilitat, o no s'expliquen, o s'expliquen massa, ja que'ls que més se distingeixen per aquesta mania de *reventar* són autors mediocres, periodistes, crítics impotents, assalariats i gent per l'istil, d'instints baixos i rastrers. El fet es que, no obstant els treballs dels reventadors, l'obra's va imposar, i el triomf fou gran i definitiu.

En Simó-Raso estigué colossal, demostrant que actualment, i en el seu genre d'actor genial, ell i el gran Enric Borràs són els únics. La senyora Toscano, be. La senyoreta Teodora Moreno interpretà un tipus de criada sabia i previsor amb gran desinvoltura i gràcia, essent elogiadíssim el seu treball, i en Gatuellas va representar un *sablista* professional amb originalitat i justesa. Aquest actor últimament ha interpretat el «Fred», de *La fuerza bruta*, obtenint gran èxit.

S'anuncien les estrenes de *Trampa y cartón*, obra còmica, amb películes, den Muñoz Seca, i *Camino adelante*, comedia en dos actes den Linares Rivas.

Pera demostrar la parcialitat del públic especial que va a jutjar als Quintero en les seves estrenes es que podria assegurar-se que es el mateix que va a totes, i el mateix que fa pocs dies va aplaudir injustificadament, demostrant la seva incultura i poc gust artístic, l'obra del *fabricant de xistos dolents*, l'Arniches, *La pobre niña*, chabacanada impropria, no ja d'aplaudir, sinó d'escoltar sense indignar-se... Després de l'estrena, l'obra no ha agradat, i a la Comedia no hi va ningú. En canvi, *Fortunato*, la segona i tercera representacions ha estat molt més celebrada i aplaudida pel públic sà, que jutja imparcialment i aplaudeix de bona fe. Avant, mestres, i a un altre.

* * *

L'idea de l'homenatge an en Benavente ha estat entusiàsticament acollida pels artistes dramàtics i lírics, i en el local de l'Associació d'Artistes Dramàtics, que es aont se reben donatius, les llistes d'adhesió s'omplen ràpidament.

RAIMOND

TEATRE CATALÀ

BARCELONA

TEATRES

Espanyol. — SINDICAT D'AUTORS DRAMÀTICS CATALANS. — Amb obres de repertori, triades curosament, s'ha sostingut el cartell d'aquesta setmana. Han alternat amb elles, pera donar més importància al cartell, les obres darrerament estrenades, sobre tot *Epitalami*, que ha obtingut, en les successives representacions, l'èxit més entusiasta.

Divendres que ve s'estrenarà la comedia dramàtica en tres actes, original del nostre volgut company Avelí Artís, *La sagrada família*.

Aquesta estrena es esperada amb expectació, pel prestigi de l'Artís i per l'índole especial de la seva obra.

Els assaigs de la mateixa avencen ràpidament, dirigits per l'Antoni Piera, qui ha posat tot el seu interès en obtenir una perfecció absoluta d'interpretació. La comedia es de les de conjunts difícils, i tot ho resol en Piera conscientment, col·laborant amb ell els demés que hi prenen part, gairebé tots els de la companyia, com se veurà pel següent repartiment:

Don Anton (el pare), senyor Piera; Donya Cristina (la mare), senyora Verdier; L'Antonet (fill 1.er), senyor Pubill; En Modest (fill 2.^{on}), senyor Capdevila; L'Eudalt (fill 3.er), senyor Tor; L'Arcadi (fill 4.^{rt}), senyor Baduell; L'Ignasi (fill 5.^{nt}), senyor Galceran; La Cristineta (fill 6.^e), senyora Baró (E.); En Josep Maria (fill 7.^e), senyor Cervera; En Silveri (fill 8.^e), senyor Casanovas; En Frederic (fill 9.^e), senyor Guixer; La Flora (fill 10.^e), senyoreta Mestres; L'Eugeni (fill 11.^e), senyor Ribas; En Rafel i En Pasqual (fills 12.^e i 13.^e, bessons), senyors Devil i Puig, respectivament; Don Llorens, senyor Daroqui; El doctor Anguera, senyor Viñas; En Melcior, senyor Bardem; El caçador 1.er, senyor Goula; El caçador 2.^{on}, senyor Aymeric; L'Adela, senyoreta Persiva; La Tresa, senyora Huguet; En Vador, senyor Sirvent; La Filomena, senyora Baró (A.); Una dida, que no parla; Dugues o tres criatures, que no parlen. — L'acció dels actes primer i segon passa en una torre del voltants de Barcelona; la de l'acte tercer, en una masia de Cardó. — Epoca actual.

La sagrada família serà presentada amb dues esplèndides decoracions den Josep Rocarol, anant a càrrec de la casa Reig l'ornat de l'escena, mobiliari, etc.

Bosc. — El darrer diumenge, a la nit, una mal avinguda companyia de vers posà en es-

cena la comedia *La dida* i la peça *Cap i cua*, de l'execució de les quals es preferible no parlar-ne.

Cercle de Sans. — El día 1, en aquest teatre varen representar el drama *El lliri d'aigua*.

Per part de la senyora Roca i del senyor Pubill, junt amb el senyor Capdevila, varen fer una creació dels seus respectius papers, obtenint l'obra una bona interpretació.

La nena Redondo estigué molt be.

Després feren *El carro del vi*.

Els senyors Capdevila i Pubill se feren aplaudir.

SOCIETATS PARTICULARS

AGRUPACIÓ ARTÍSTICA «NATURA». — Baix la direcció den Narcís Perbellini, diumenge a la vetlla feren llur benefici els joves Ferran Romeu i Claudi Domènec, posant en escena el drama *L'hereu Escampa*, que assolí una perfecta interpretació, essent d'alabar el treball dels senyors Perbellini (N.), Piqué, Tomàs, Coll i els beneficiats, fent particular elogi de l'acte segon, ont estigueren acertats, a més dels esmentats, les dames senyoretes Fernández i Sasac.

De l'obreta, original del senyor Garriga, titulada *Consell de casada*, direm que si be no està, literariament, ben escrita, fa riure molt.

L'interpretació, confiada a les senyoretes Fernández i Sasac, junt amb el senyor Domènec, regular.

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE II. — La vetllada inaugural de curs, celebrada per aquest Ateneu el prop-passat dissabte, fou dedicada enguany a la memoria del plorat mestre Joan Maragall.

Molt be els rapsodes de la casa en la lectura de poesies, i molt justos els oradors, en sos discursos-estudi de l'obra de l'immortal poeta.

Seguí amb la representació del poema de Goethe, traducció de l'homenajat, *Eridon i Amina*, amb una discreta interpretació per part de tots; no aixís per lo que toca a la presentació escènica, puix tant el decorat com el vestuari no estaven a l'alçada de l'obra. Mereix elogi apart la senyoreta Duran, que desempeñà més que regularment el paper d'«Agleya». El senyor Boquet, una mica insegur.

Coronà la festa, després de cantar la senyoreta Ferré dos fragments d'òperas, el cant nacional *Els segadors*, per l'orfeó «Nova Catalonia».

I a la vetlla del diumenge's representà el drama *Mar i cel* i la comedia *Per una equivocació*.

El senyor Boquet, en el «Saïd» va estar acertat, sobressortint els actes primer i tercer; el senyor Simó, en el d'«Assen» no tant; en Viñallonga, un poc incorrecte, i en Valls va tenir moments felços.

Per una equivocació es una obreta sense pretensions, però son llenguatge es vulgar. Dels interpretadors, be el senyor Viñallonga, per més que no

sabí molt el paper, i un xic incorrecte el senyor Fàbregas.

ATENEU REPUBLICÀ RADICAL DEL DISTRICTE V. — El passat dissabte se celebrà en aquest centre una funció de broma, posant-se en escena les xistoses peces *Cebes al cap*, *El pronunciamient* i *Cura de moro*, sortint bastant ajustades, sobre tot la segona, quedant molt be els senyors Fage y Pardo i la senyoreta Piazza.

CENTRE RADICAL DEL DISTRICTE III. — A benefici de la viuda d'en Anselm Pursals tingué lloc una escullida funció, posant-se en escena la comedia *El testament de l'oncle*, que feu riure de debò a la concurrència, essent fortament aplaudits la senyoreta Escriu i els senyors Pijoan, Sanchiz i Palacio.

La societat choral «La Violeta de Clavé» cantà amb molt d'acert algunes peces de l'immortal músic-poeta que foren fortament aplaudides.

Seguidament representaren *Un sogre de Damocles*, i el jove Fiestas digué el monolog *Sortint d'un ball de màscares*, que foren molt celebrades.

ESCLAT ARTÍSTIC. — Diumenge a la tarda representaren *Sastres pobres que robeu...*, que foren representades amb acert, sobressortint el senyors Castellet i Sagarra.

Gracia

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICÀ. — El dia 1, la companyia que dirigeixen els senyors Fuster y Aviñó, va posar en escena la comedia *El senyor secretari*.

Des de les primeres escenes se vegé que l'obra no havia estat prou compresa pels principals interpretadors.

La colocació de les figures deixà molt que desitjar.

Seguirà *El mas perdut*.

LA MARGARITA. — La agrupació «Talia Jove», que dirigeix en Pere Calveras i en la qual hi figura, de primera actriu, la senyoreta Roca, posà en escena darrerament els drames *El ferrer de tall* i *Com les olives*, sortint-ne airovement tots sos executants. Ademés dels esmentats, cal anomenar els senyors Carratalà, Fornaguera, Talón, Roca, Mateu i Aresté, per son bon treball.

Les comedies *La torre dels misteris* i *Jugar a casats* obtingueren una execució acabadíssima, especialment la darrera, en la qual la senyoreta Roca i el senyor Calveras estigueren inimitables.

Sant Andreu

FOMENT ANDREUENC. — La companyia Pubill-Roca posà en escena, el 27 del pasat Novembre, la comedia *La fortuna boja*.

Mereix grans elogis la senyoreta Roca per la manera excelent de representar, impressionant en gran manera el públic.

Ajustades, les senyoretas Martí i Ortiz.

En Pubill, encaixat durant tota l'obra, sobre tot al darrer acte.

Molt be en Capdevila, i superior en Calvo. Bons ajudants els demés, formant un conjunt admirable, com ja hem repetit altres vegades.

Ha passat la festa major sense que en els teatres de las societats se dongués una sola representació en català. Les operetes i els balls ho han agavellat tot. Ho sentim.

Sant Martí (Poble Nou)

AGRUPACIÓ OBRERA. — Uns quants aficionats, dirigits per l'Isidre Mutiñó, executaren, dissabte passat, *El gran Aleix*, *Joventut* i *La venjança d'una sogra*. La primera de aquestes obres cal confessar que es una mica rebecca de dominar, per lo que'ns resultà un xic pàlida d'interpretació. Amb tot, s'aplaudí el treball de les senyores Arasa i Casas i dels senyors Bayés, Bonfill, Cuixart, Mutiñó, Rementol i Alsina.

Les obres restants s'executaren correctament.

ATENEU DE SANT LLUÍS GONÇAGA. — Diumenge passat, la companyia de la casa posà en escena *A Sant Boy falta gent*, *Els vagabonds* i *Un embolic de pretendents*, amb l'interpretació discreta a que'ns tenen acostumats aquests estudiosos aficionats.

ATENEU OBRER MARTINENC. — El quadre dramàtic que, baix la direcció den Marquès, actúa en aquesta societat, representà, el primer de Desembre, la comedia *Don Gonzato, o l'orgull del gec*. El senyor Vila, insegur, com ja es habitual en ell. El senyor Pina, matixà poc son paper. El senyor Puiggali, bastant acurat. Força be les dames. Els demés secundaren amb bona voluntat.

A continuació un nen i una nena interpretaren el diàleg *Un cop de teles*, captivant llarga estona la concurrència. No obstant, considerem la susdita obreta impropria pera representar-la gent menuda.

Badalona

CENTRE BADALONÍ. — El passat diumenge cumplint l'orde de la temporada que la companyia Terradas-Casas està fent en aquesta entitat, representà el cuadro tràgic *Lladres!*... i la comedia *Cofis i mofis*. En la primera se distingiren notablement el senyor Terradas, en primer lloc, i els senyors Boix, Caballé, Gili i Muns, be. El senyor Giró també agradaria si moderés el parlar, i agafar certes posicions renyidas amb al gust artístic. La senyora Rovira, be, encara que un poc insegura. En la segona, els senyors Terradas, Clapés, Muns, Boix, Caballé, Gili i Gatell, junt amb la senyora Rovira, van guanyar-se els aplaudiments del públic.

Anuncien *El cor del poble*.

TEATRE CERVANTES. — L'estrena de la comedia en un acte, original del jove badaloní Josep Baulenas, *Les manies de don Prudenci*, va ésser una esperança pera'l jove principiant, ja que l'obreta agradà molt, essent molt aplaudida, i ben jugada per la companya Panadès.

Nostra felicitació al novell autor.

Lleida

SOCIETAT «LA PALOMA». — Diumenge passat se donaren en aquest teatre dues representacions de *Els mals esperits*.

ACADEMIA DE LLEIDA. — Posaren en escena el drama *El joc*, que obtingué una interpretació notable per tots conceptes.

LLIGA CATOLICA. — El drama *Lluites del cor*, i una altra obra, el nom de la qual no recordem, ompliren el programa del mateix diumenge, que'ls aficionats se cuidaren de desempenyar de la millor manera possible.

JOVENTUT JAUMISTA. — Se posaren en escena les obres *Un gendre de l'altre món*, *Ditxosos berrets* i una sarsuela castellana.

Mataró

El diumenge a la tarda va actuar en aquest teatre una part de la notable companyia del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans, composta del seu director, senyor Piera, i els actors senyors Goula, Guixer, Galceran, Tor, Quintana i Ribas, i les actrius Baró (E.), Verdier i senyoretas Roldán i Buxadors.

Les obres escullides foren, en primer lloc, la comedia *Flors i violes*, confiada a les senyores Baró, Buxadors, i als senyors Piera, Goula, Guixer, Tor i Galceran, que digueren llurs respectius papers amb molta correcció, presentant un conjunt admirable.

Després representaren el drama *La dida*, en l'execució del qual se feren mereixedors dels aplaudiments la senyora Verdier, las senyoretas Roldán i Buxadors, i els senyors Piera, Guixer, Goula, Galceran i Tor.

Sarrià

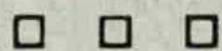
El dia primer, a la tarda, tingué lloc una funció, el programa de la qual començava pel monòleg *Mestre Oleguer*, desempnyat amb bastant bon acert pel senyor Sostres. Després, la peça *Els corridos*, den Joaquim Martí, mitjanament jugada, i el drama *Amaràs a Deu sobre totes les coses*, en el qual s'hi lluíren els senyors Amat, Casals i Sostres.

Ja's comencen a anunciar les representacions de *L'estel de Nazareth*, tal com es costum de cada any.

Vic

«CATALUNYA VELLA».—Diumenge passat, la companyia Marcet-Tubau donà una funció en aquesta societat representant l'obra *Gent d'ara*. L'execució fou acceptable. El senyor Anglada (V.), en el «Don Ignasi», estigué molt acertat. Per fi de festa representaren el quadre de costums titulat *Qui... compra maduixes*. Tots els artistes foren molt aplaudits per la distingida concurrència.

TEATRE PRINCIPAL.—La meteixa companyia donà en aquest coliseu la representació d'una obra castellana, posant després en escena la peça catalana *Els corridos*, tot molt be. Es una veritable llàstima que 'l públic no correspongui a lo molt que's mereix aquesta notable companyia.

NOTICIES

AQUEST home tant amic nostre i tant entusiasta que's diu Pau Audouard ha fet de l'Emilia Baró, en *Epitalami*, quatre fotografies esplèndides i extraordinaries. Són les que publiquem en aquest número.

A tout seigneur, tout honneur, i així corresponem a la bellesa de l'original millorant el paper de la coberta i tirant-la a dos colors.

La Baró, l'*Epitalami*, l'Audouard be valen una demostració franca del nostre entusiasme.

DILLUNS vinent, la Companyia del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans anirà a l'Hospitalet del Llobregat a donar una representació de *La dida*.

COPIEM de *L'Esquella de la Torratxa* i ens ho fem nostre:

«El comiat de l'heterotètica.

Pera despedir-se definitivament del Teatre Català, l'eminent actriu Marguerida Xirgu donarà, aviat, tres úniques funcions catalanes en el teatre Principal.

Les tres representacions consistiran en l'execució de les comedies *Magda*, *La xocolatereta* y *La dama de les camelies*.

¡Justa!

Tres obres que no tenen res que veure amb el teatre de la nostra terra.»

COM hauran vist els nostres llegidors, avui inaugurarem les nostres planes musicals, en les quals ens proposem reproduir obres de música selecta dels més notables compositors.

Amb les obres consagrades n'alternaran altres d'inèdites dels millors mestres de Catalunya.

Tot sigui pera donar més valor a les nostres planes i recompensar el favor creixent del nostre públic.

TRADUIM del número 208 de *Theatra*, de Marsella, corresponent al 3 de Decembre:

«BARCELONA

» **Romea:** — S'ha estrenat un drama en tres actes dels senyors Campmany i Giralt.

» Es una de les més dolentes obres que s'han representat a Barcelona: d'una estructura impossible i amb uns cops d'efecte absolutament grollers, dignes del més inferior melodrama.

» Entrades i sortides de personatges sense raó; uns tipus completament falsos, lo qual fa creure que'ls autors desconeixen totalment la vida del món que ells volen representar. Es inútil que donem referencies del drama; que vos sia suficient el saber que la majoria de les escenes capitals són escandalosament copiades de la magnífica obra italiana *Come le foglie*, den Giacosa.

» Està escrit amb un defectuós castellà, veient-se d'una hora lluny el seu català.

» L'interpretació fou molt cuidada, i els artistes han fet veritablement massa per posar l'obra a flot.

» *Theatra*, sempre justa, no pot admetre que la Premsa de Barcelona hagi intentat, sense resultats, fer un èxit a una semblant obra, i tot perquè es d'un periodista company seu, puix que al judicar una obra teatral els amics deuen desaparèixer, i la mellor prova n'es el públic, que després de la segona representació ha deixat completament buit el teatre.»

Va firmat pel seu corresponsal *E. Prats Morel*.

Sense comentaris (?!).

Kiosco del Liceu

Rambla del Centre, davant del Liceu

Llibres

Periòdics

Revistes

Diaris

nacionals i estrangers

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

Entrega als seus subscriptors, cada semestre, tres obres bellament editades,
:: de 300 planes ::

□ □

QUOTA MÍNIMA SEMESTRAL
: **5 PESSETES** :

□ □

OBRES DEL PRIMER SEMESTRE DE 1912

Estudis de Literatura Catalana, per
Manuel de Montoliu, pròleg de Miquel
S. Oliver.

Origen del Coneixement, pel doctor
R. Turró.

Historia contemporania dels moviments
nacionalistes, per A. Rovira y Virgili,
pròleg d'en Pere Corominas.

: DOLCERÍA : FRANCESA

DE

Parcerisas

... ..

XACOLATERIA
REFRESCS
FIVE O'CLOCK TEA

... ..

SORTIDES DE TEATRE A 2 PTES.

Especialitat de la Casa

... ..

Hospital, 15 i 17

Nostres folletins

Complint la promesa feta als nostres llegidors, avui se comença la publicació, en folletí de 32 pàgines, en paper fabricat expressament, de la comedia en quatre actes, den JOSEP POUS I PAGÈS,

Senyora avia vol marit

Tothom coneix el valor d'aquesta obra, que ja ha devingut popular, per haver constituït l'èxit més franc i entusiasta de l'actual temporada del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans.

Senyora avia vol marit

es una obra ferma, definitiva. Els crítics l'han judicada amb unànim elogi, i el públic, amb els seus aplaudiments, ha fet justa l'opinió de la crítica.

Senyora avia vol marit

ve, doncs, a donar més solvència a la nostra biblioteca, que no's manté pas de deïxes, sinó que té l'orgull de poder triar les obres i l'acert de saber-les triar. Una demostració d'aquestes paraules es que, junt amb

Senyora avia vol marit

repartirem, a començar des d'un dels pròxims números, la forta tragedia den CARRIÓN, actual èxit al Sindicat d'A. D. C.,

EPITALAMI

□ □ □

Els qui desitgin tenir enquadernat L'ETERNA QÜESTIÓ poden passar, des del dijous, per l'Administració, Porta-ferrisa, 17, aont, mitjançant l'entrega deis folletins en bon estat i la quantitat de VINT CENTIMS, se'ls donará l'exemplar corresponent.

□ □ □

Preguem als nostres compradors que no tallin els folletins, puix dificulten l'enquadernació de les obres i ens obligarien a no admetre-ls al venir a recullir-les.